

Sygn. akt I PK 180/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa K. M.
przeciwko Liceum i Gimnazjum im. [...] w P.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 lutego 2015 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 30 stycznia 2014 r., sygn. akt V Pa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 120 zł
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód – K. M. - wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 30 stycznia 2014 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego: art. 41 k.p., przez jego niezastosowanie i w konsekwencji błędne przyjęcie, że z powodem można było rozwiązać stosunek pracy na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 191); art. 17 ust. 2 Karty Nauczyciela, przez jego błędną interpretację i w konsekwencji błędne przyjęcie, że z powodem można było rozwiązać stosunek pracy na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela; art. 45 § 2 k.p., przez

błędne zastosowanie, tj. w miejsce żądanego przez powoda przywrócenia do pracy alternatywnego zasądzenia na rzecz powoda odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie stosunku pracy, uznając przywrócenie powoda do pracy za niecelowe: art. 45 § 3 k.p., przez błędne zastosowanie.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, „albowiem w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości”.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że „przepis art. 17 ust. 2 Karty Nauczyciela powoduje, że nauczyciel korzysta z ochrony przed rozwiązaniem stosunku pracy, przewidzianej w art. 41 k.p. Powołana w niniejszej sprawie w uzasadnieniach sądów pierwszej i drugiej instancji uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r. w sprawie o sygn. I PZP 4/06, opubl. OSNP 2007/7-8/89 wydana była bowiem w innym stanie faktycznym, gdy nauczyciel był nieobecny w pracy z powodu choroby. W ocenie powoda w niniejszej sprawie trzeba rozpatrzyć stosowanie przepisu art. 41 k.p. w związku z treścią art. 17 ust. 2 KN, mając na uwadze cel urlopu bezpłatnego, udzielonego nauczycielowi z zastrzeżeniem, że jest to przypadek szczególny urlopu, nie mający odzwierciedlenia w innych zawodach. W ocenie powoda urlop ten oraz jego cel można przyrównać do urlopu związkowego, udzielanego w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.”.

Skarżący wskazał także, że „skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Orzeczenie bowiem, w miejsce żądanego przez powoda przywrócenia do pracy, odszkodowania z powodu niecelowości przywrócenia do pracy jest oczywiście bezprawne w kontekście dotychczasowej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz brzmienia art. 17 ust. 2 KN w związku z treścią art. 45 § 3 k.p.”

W odpowiedzi na skargę strona pozwana wniosła o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia jej do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Gdy idzie o potrzebę wykładni przepisu budzącego poważne wątpliwości lub wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów, to ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania sformułowana w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. zachodzi wtedy, gdy niejednolita wykładnia wskazanego przepisu wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie bądź kiedy przepis ten nie doczekał się wykładni w kierunku wskazywanym przez skarżącego (por. postawienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK104/08, LEX nr 42436, z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231).

Przedstawione przez skarżącego wątpliwości prawne zostały rozstrzygnięte w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r., I PZP 4/06, (OSNP 2007 nr 7-8, poz. 89 w, a następnie w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2013 r., sygn. I PZP 1/13 (OSNP 2013 nr 23-24, poz. 270). W pierwszej z nich wskazano, że w przypadku istnienia podstaw do rozwiązania stosunku pracy z mianowanym nauczycielem z przyczyn wskazanych w art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela nie stosuje się art. 41 Kodeksu pracy. W drugiej zaś przyjęto, że złożenie przez nauczyciela wniosku o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia lub korzystanie z takiego urlopu (art. 73 Karta Nauczyciela) nie stanowi przeszkody do rozwiązania z nim stosunku pracy na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, podkreślając w uzasadnieniu uchwały zupełność regulacji art. 20 Karty Nauczyciela, eliminującą możliwość posiłkowego stosowania art. 41 k.p. w związku z art. 91c ust. 1 Karty Nauczyciela.

Skoro stosowanie powyższego przepisu jest wykluczone, to bez znaczenia jest cel urlopu bezpłatnego udzielonego w trybie art. 17 ust. 2 Karty Nauczyciela. Jeśli zaś chodzi o możliwość przyrównania tego urlopu „do urlopu związkowego, udzielanego w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych”, to zakaz rozwiązywania stosunku pracy z działaczem związkowym wynika z wyrażnie udzielonej mu ochrony (art. 32 ust. ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 ze zm.), bez względu na to, czy przebywa na urlopie bezpłatnym udzielonym mu w celu pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy (art. 25 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych). Podstawą ochrony nie jest więc art. 41 k.p., ale przepis szczególny, którego brak w odniesieniu do nauczycieli przebywających na urlopach bezpłatnych z tytułów wskazanych w art. 17 ust. 2 Karty Nauczyciela.

W konsekwencji nie można uznać, że w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisu budzącego poważne wątpliwości, skoro Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka z 2003 r. Nr 13, poz. 5; z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 189 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578).

Odnosząc się do kwestii oczywistej zasadności skargi, trzeba przypomnieć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego przesłanka ta wynika zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20 poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18,

poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616).

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej stanowisko dotyczące wykładni przepisów, Sąd Apelacyjny nie naruszył w sposób oczywisty art. 45 § 3 k.p., orzekając - w miejsce żadanego przez powoda przywrócenia do pracy - o odszkodowaniu (z powodu niecelowości przywrócenia do pracy). Powodowi nie przysługiwała ochrona przed wypowiedzeniem lub rozwiązaniem umowy o pracę wynikająca z przepisów szczególnych.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto po myśli art. 98 k.p.c.